Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 02-12-2025
Zaaknummer : 202612832
Afdeling opsteller : Bestuurszaken
Portefeuillehouder : Merle Brüning
Raadsvergadering d.d. : 27-01-2026
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Raadsvoorstel & besluit Verordening Burgerparticipatie Gemeente Brunssum 2026

2. **Uitgangssituatie**

a. Aanleiding

In het kader van de Wet versterking participatie op decentraal niveau (ingangsdatum 01-01-2025) zijn gemeenten verplicht een verordening Burgerparticipatie vast te stellen. Deze wet beoogt de betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij gemeentelijk beleid te vergroten en te verankeren in de lokale regelgeving.

De gemeente Brunssum beschikt momenteel over algemene beleidskaders voor participatie, maar nog niet over een afzonderlijke verordening die de uitgangspunten, procedures en verantwoordelijkheden formeel vastlegt. Met de voorliggende verordening wordt hieraan invulling gegeven. De totstandkoming van deze verordening is verlopen middels meerdere ambtelijke overleggen en bijeenkomsten met de (raad) werkgroep verbinden.

b. Huidige situatie/probleemstelling

In haar coalitieakkoord heeft het huidige college reeds aangegeven dat zij de samenwerking met inwoners van Brunssum hoog in het vaandel heeft staan en dat dit ook iets vraagt van de huidige organisatie. Ons werk dichter bij de vraagstukken van inwoners brengen vraagt om gelijkwaardig partnerschap. Deze verordening is één van de middelen daarvoor. De verordening staat niet op zichzelf, maar zal worden ingebed in de nieuwe manier van werken die terug te vinden is in de opgavegerichte aanpak van de programma's.

Daarnaast is de inspraak verordening Gemeente Brunssum sterk verouderd en komt met de verplichting om een verordening burgerparticipatie op te stellen te vervallen. Vanaf 1 januari 2027 is elke gemeente verplicht om een verordening burgerparticipatie te hebben.

3. **Gewenste situatie**

a. Wat willen we bereiken?

Het doel van de verordening is om de uitgangspunten van burgerparticipatie binnen Brunssum te verduidelijken. Daarmee is er de mogelijkheid om kaders te stellen voor wanneer en hoe inwoners worden betrokken bij beleidsvorming en besluitvorming.

Door de komst van deze verordening en het inbedden daarvan zal de transparantie en gelijkwaardigheid tussen bestuur en samenleving worden bevorderd. Door deze vaststelling voldoet de organisatie aan de wettelijke verplichting zoals opgenomen in de Gemeentewet (artikel 150).

b. Kaders

Er zijn diverse belangrijke ontwikkelingen binnen Brunssum gaande zoals het vastgestelde Programma Noord- Oost, het Koerskompas en de organisatieontwikkeling. De komst van deze verordening sluit daar naadloos bij aan en zorgt op diverse onderdelen voor verduidelijking en wellicht versnelling.

Deze verordening is een strategisch document en verplichte verordening die de gemeente gaat helpen de afstand tussen de overheid en inwoners te verkleinen. Nu is deze verordening op zichzelf een statisch document dat verdere inspanningen behoeft om rendement te behalen.

Daarom wordt voorgestel om deze verordening binnen de organisatie in te bedden middels een methodiek (Het Relevante Gesprek) die de ambtelijke organisaties gaat helpen om de juiste afwegingen en voorbereidingen te treffen bij beleidsvorming en projecten. Ook zal deze verordening op een begrijpelijke wijze worden bekend gemaakt aan de inwoners van Brunssum. Hiervoor zijn voorafgaand aan de vaststelling van deze documenten al diverse bijeenkomsten met inwoners en initiatiefnemers geweest om op te halen welke manieren van communiceren het best passend zijn.

De Verordening Burgerparticipatie Gemeente Brunssum 2026 bevat onder meer de volgende onderdelen:

- Uitgangspunten
    - Participatie vindt plaats op basis van openheid, inclusiviteit, gelijkwaardigheid en wederzijds respect.
    - Het college bepaalt per beleidsproces op welk niveau participatie plaatsvindt (informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren of meebeslissen).
- Reikwijdte
    - De verordening is van toepassing op beleidsterreinen waar inwoners invloed kunnen uitoefenen op voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.
    - Uitgesloten zijn besluiten van operationele of spoedeisende aard, en onderwerpen waar wettelijke geheimhouding geldt.
- Procedure
    - Het college stelt een participatieplan op bij beleidsprocessen waar participatie wordt toegepast.
    - In dit plan wordt vastgelegd wie worden betrokken, op welke wijze, en op welk moment.
- Terugkoppeling en evaluatie
    - De gemeente Brunssum zal de participatieprocessen vanaf 2026 in kaart brengen.
    - Na afloop van het participatieproces vindt een terugkoppeling plaats aan de deelnemers.
    - Jaarlijks wordt een overzicht van uitgevoerde participatietrajecten aan de gemeenteraad aangeboden.

c. Argumenten en overwegingen

Er zijn geen nadelige argumenten te benoemen bij het vaststellen van deze verordening. Deze verordening bied kansen aan de organisatie om het ambtelijk vakmanschap te vergroten en te gaan voldoen aan de wettelijke verplichting van burgerparticipatie op decentraal niveau.

Wel is het van belang dat alle afdelingen binnen de gemeente weet hebben van de verordening en aan de slag gaan met het in de praktijk brengen van de verplichting van dit document. Deze periode van ontwikkeling heeft tijd nodig en zal in de komende jaren vorm gaan krijgen aansluitend bij de diverse ontwikkelingen binnen de organisatie zelf.

4. Bijlagen:

1. **Verordening Burgerparticipatie Gemeente Brunssum 2026 (202612841)**
2. **Toelichting Verordening gemeente Brunssum (202612842)**

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202612832

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. <Vul hier de datum in>, afdeling Bestuurszaken ;

Besluit:
Verordening Burgerparticipatie Gemeente Brunssum 2026 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 27-01-2026.

De Raad voornoemd,

Voorzitter Griffier